

* Brandval
Stiftet *
1983
Historielag

Brandvalitten

Museumslåven på Bygdetunet

Nr. 3 September 2011 26. årg.

Brandvalitten

Medlemsblad for Brandval Historielag

INNHold

Noen ord fra lederen av <i>Terje Hauger</i>	s 2
Redaktøren melder av <i>Halvor Noer</i>	s 2
Je veit ei vakker jente av <i>Per Skogrand</i> og <i>Reidun Spigseth Opsal</i>	s 3
Av Ordenes saga av <i>Tor Aarstad</i>	s 5
Minnebauta på Brandval av <i>Erik Svenke Solum</i>	s 6
Hjørdis Sørli minneord av <i>Per Skogrand</i>	s 7
Låven på Skineb av <i>Johan Seglsten</i>	s 8
Referat fra Tundagen av <i>Halvor Noer</i>	s 11
Maleriutstilling i Grisen av <i>Per Skogrand</i>	s 14
Amatørmaleren Reidar Noer av <i>Stein Noer</i>	s 16
Grendetur Kolemø Rudseter av <i>Jan G. Hokaasen</i>	s 17
Hjemmeside av <i>Ole Johannes Østberg</i>	s 19
Grasrotandelen av <i>Terje Hauger</i>	s 19
Olsok på Skineb	s 19
Ord og uttrykk av <i>Tor Aarstad</i>	s 20
Arrangementer	s 24

Redaksjonen:	Tlf
Halvor Noer, redaktør	62 82 63 51
Terje Hauger	62 82 55 34
Ole Erik Ruud, lay out	62 82 61 11
Ole Lunder, annonser	62 82 66 22

Trykk:	
Flisa Trykkeri AS	62 45 50 60

Framsidedeilde

Museumslåven på Skineb
Foto: Halvor Noer

Noen ord fra lederen:

Etter en relativt våt sommer tjuvstartet vi med høstens aktiviteter søndag 14. august med vandringsen på Kolemø og etterfølgende tur til Rudsetra og Anne-Lises kaffe og kaker mm. En meget vellykket søndag!

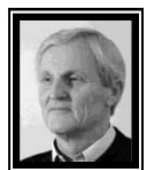
Søndag 28. drar vi med buss til Elverum og Røsåsen. I skrivende stund er det 32 påmeldte, noe som jeg synes er i minste laget. Om det er målet for årets tur eller det skyldes andre årsaker får vi se på. Uansett er vi interessert i tilbakemeldinger både på nye reisemål og tidspunkt på året, for jeg regner jo med at tradisjonen med busstur skal videreføres.

Høstens møteplan ses som vanlig av oversikten på sistesida. Jeg synes det er veldig hyggelig at tirsdagsklubben er så godt besøkt, og dette er kanskje en pekepinn på hva som er viktig for medlemmene.

Jeg vil gjenta hva jeg tidligere har sagt i denne spalten: Undertegnede og styret er mottakelig for innspill og synspunkter. Det er ønskelig at flest mulig engasjerer seg!

Hilsen *Terje*

Redaktøren melder:

Grendevandringen i år gikk til Kolemø og Rudsetra. Rudsetra er kanskje den eneste setergrenda i Brandval som er bevart med mange av seterhusene og et forholdsvis åpent kulturlandskap.

Et viktig besøk for Historielaget. Kjenner noen til andre bevarte setergrender?

Johans tanker om Museumslåven på Skineb er det grunn til å studere. Det er mye å ta tak i der.

Maleriutstillingen i Galleri Grisen hadde mange besøkende på Tundagen. Det blir spennende å se om vi kan få til en utstilling der hvert år.

At *Je veit ei lita jente* kom fra Odalen, var det vel ikke mange som visste. Det er fint at Per finner fram til slikt artig stoff.

Hilsen *Halvor*

”Je veit ei vakker jente”

av Per Skogrand og Reidun Spigseth Opsahl

Under Kongsvinger blanda kor sin 35 års jubileumskonsert, hørte jeg denne visa i originalversjon, på Odalsdialekt. Jeg tok kontakt med Reidun Spigseth Opsahl, som har skrevet en fin artikkel om visa og tekstforfatteren i *Medlemsblad for Sør-Odal slekts- og historielag nr.3 2009*. Og hun var positiv til og la oss få bruke historien. Visa sin tekst gir i hvert fall oss ”vest-elvinger” en god pekepinn på hvor vi befinner oss, nemlig på Granberget og Blomstermyra. Her har vi vårt utfartsområde spesielt på ski. Granbergløpet går jo om begge disse steder. Forfatteren var fra Odals Værk, og dit har vi jo hatt forbindelser gjennom Malmvegen fra Ramsøygruvene.

Her får dere Reidun`s artikkel på Odals-dialekt:

Reidun Spigseth Opsahl

Georg Robert Schirmer kom til verden 25. des.1845 i Fulusagen g.nr.4. br.nr. 2 og dedde den 17. mai. 1917. Far has hette Bernhard Schirmer. Han kom til Norge frå Tyskland som 19 åring og tente hos`n Andreas Gruning, generalkonsul før Hamburg i Christiania. Gruning åtte Odals Værk i Sinnre-Odaln, og der vart Schirmer fist bokhøller, sea malt og spritkontrollør ved ølbrigginga som vara frå 1867 tel 1933.

Mora var`a Lisbet Sjønesdatter frå Nørdre Berger i Taulgrenda. Det var navnet på området før det vart noe Odals Værk. Georg Robert var ældst ta i alt fæm søsken. Familien bodde i Fulusagen fram tel Bredesen gikk konkurs i 1865. Da fløtte døm tel Christiania.

Georg Robert gikk fist på omgangskule i Taulgrenda. Som 11 åring binte`n på privatskule i Stange, der gikk`n i 3 år. Sea fekk`n undervisning på Strøm præstegård i hopes med unga tel sokneprest Stigholt

Georg Robert Schirmer. Bildet er trolig tatt etter avlagt embedseksamen 1871 i Christiania.

Foto utlånt fra Sigrid Moss.

Ved Heltbergs studentfabrikk i Christiania tok Georg Robert eksamen artium i 1864, og anneneksamen året etter. Han fekk økonomisk hjelp ta soknepresten, før far has hadde dårlig rå etter å ha tapa mye penger på en skoghandel. Han måtte greie sæ sjøl og binte som huslærer i Elverum hos distrikslæge Chr. Munte. Sea hos bonden John Aakrann på garden Gårder. Han fekk lånt såpass med penger at`n kunne bine å studere, og tok juridisk embetseksamen med laud i 1871.

”Je veit ei vakker jente” skreiv`n som 18 åring i 1863 på odalsdialekt.

Tone: gammel følkemelodi.

Je veit ei vakker jente,
ja je kjenner a saa væl,
je veit ei vakker jente nor i skoga;
raue roser, auer blaa
runne kjakar, hænner små,
je veit ei vakker jente nor i skoga.

Aa langt tel skogs ve blomsterkjenna,
langt, ja langt tel skogs,
der talatrusten singer saa om kvællen,
ja på sætervangen stog
ei vakker jente gla aa log,
for stras austa kjenna, der gjik losen.

Aa rau aa rund gjik sola
bakom aasom ner i vest
saa mørkt, ja saa mørkt det vart i skoga,
men på sætervangen ga
ei vakker jente bort set ja.
Je har en vakker kjærest nor i skoga.

Samma året vart visa gjort om tel ninorsk: "Eg veit ei lita jente", og ti-i inn i "De norske Studenters Visebog". Der står det skrivin at visa vart laga i 1863. Den ninorske teksta vart kjent over heile landet som ei følgevisse. Den var med i samlinga "NORSKE FOLKEDANSAR" i "Danseviser" som a Klara Semb var med på å gi ut. Som lita danse je og sang den i leikarring uta å veta om at det var ei vise frå hembigda. Det vart aldri nævnt, men talatrusten var det noe kjent med.

Georg Robert fækk ærbe på kontoret hos sorenskriver Rye i Norderhov etter avlagt embedseksamen. Så traff'n a Bolette Lundesgård på Hovland i Lunder ved Sokna og forlove sæ med hennar.

Etter 1 år i Norderhov vart'n fullmæktig hos sorenskriveren i Kongsvinger. Der vart'n i 1 ½ år før'n reiste telbars att tel Norderhov og gifte sæ med a Bolette i 1873. Døm fekk bære ei dötter, Hildur. Han ærbe som sakfører og var ordfører i Norderhov frå 1876 tel 1891. I mange år var'n sorenskriver på Ringerike og stortingsrepresentant for høgre i perioden 1900-1903.

Etter at Georg Robert var dau skreiv døm om'n i Ringerikets blad at'n kjente hør småfugl som var på Østlandet. Han hadde gode kunnskaper i historie, zoologi og botanikk. Han hadde nuk hølt

mie tel i skoga og hatt aua og øra med sæ frå'n var liten.

Håpass sætervangen var og håkken den vakre jenta var, er det mange meininger om. Fred Harald Nilssen skreiv i "heftet Ringerike 2003" at det var a Bolette han traff på en sætervang i Soknedalskogen. Han visste itte at visa var laga 8 år før døm traff nan.

I Nørdre Odal'n vil døm ha det tel at'n var innom Vatningsætera ved Sætersjøen på en tur tel Hedemarken før å hælse på noen ta studiekamerata sine, mæns han var fullmæktig på Kongsvinger. Men det blir enda meir gæli med tia. Attpå tel var'n alt forlova med a Bolette. Så ugrei kær var'n full itte?

Etter å ha lesi originalversjonen ta visa på odalsdialekt binte je å unners au. Han fortæl jo håpass det er hen:" Aa langt tel skogs ved blomstertjenna". Det er fleire tjenn itte bære ett! Hemmet has var i Fulusagen da'n dikte. Ca. 1 mil rett nord før Fulusagen ligger Blomstermyrene med tre små tjenn. Der er blomstertjenna han talar om. Granbergsætera ligger itte meir enn ca. 600 m. unna. Han sier vidare om den vakre jenta: Ja je kjenner a så væl. Det kan itte ha vøri et tilfældig møte på ei sæter han kom innom. Det er mæst trulig at han var i hemtrakten.

Fotografen som har tatt dette bilde står trolig der setra lå. I bakgrunnen ses "Granbergvillaen". De 3 er fra venstre: Kåre Kolsrud, Arne Onsrud og Einar Hynden. Bildet er tatt 1. påskedag 1941.

Foto utlånt fra Helga Hynden

Ved Blomstertjenna 5. juni 2011 med Sør-Odal slektshistorielag. Helge Opsahl t.h. og Ole Sverre Moss orienterer.
Foto. Per Skogrand

PS: Ta gjerne en tur ut i vår flotte natur, og se så mye som kan gi oss inspirasjon, slik Schirmer gjorde. Tenk at Blomstermyra med de tre tjenna, losen som gikk østa setera og budeia, ga ham overskudd til diktet.

Per Skogrand

Kilder:

Original tekst på odalsdialekt frå musikkprof. Bjarne Berulfsen's "Den gode vise" 1967.

Hans Marius Trøseid i "Jul i Nord-Odal 1993".

Fred Harald Nilssen i heftet "Ringerike 2003"
Ringerike museum.

Av ordenes saga

av Tor Aarstad

Koke suppe på en spiker

Dette uttrykket er blitt kjent gjennom Nordahl Rolfsens lesebok for folkeskolen. Vi finner det i eventyret *Fanten og kjerringa* hvor fanten lurte kjerringa, som sier hun ikke har noe å koke suppe på, til å putte mange godsaker oppi gryta, slik at suppa ble både dyr og god.

I dag blir uttrykket brukt om de som prøver å gjøre vesen av en bagatell, eller de som sier en masse uten å ha noe vesentlig å komme med. Ikke ulikt det politikerne gjør, når de blir konfrontert med noe de har sagt eller har unnlatt å gjøre. Dette er stadig noe som viser seg på TV-skjermen i all tydelighet under lange, ørkesløse og resultatløse politiske debatter.

Undertegnede har også smakt suppe kokt på spiker. For en tid tilbake hendte det at speiderledere med familier var opp på gapahuken, Galtebu, hvor de kokte suppe på bålet. En av speiderlederne, for øvrig en meget dyktig snekker, var sjef for *supperådet*. Han slapp bestandig en spiker opp i gryta nesten som en symbolsk gest å kalle, og det til ongas store fornøyelse.

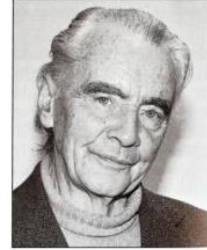
Det smaker av fugl, sa kjerringa, hun kokte suppe på en staur kråka hadde sittet på. Den var vel omtrent like smaklaus som spikeren, skulle en tru....

Minnebautaen på Brandval kirkegård over falne i slaget på Rustad

av Erik Svenke Solum

Hentet fra Solums bok "Guds Aasyns Kirke", Brandval Menighetsråd 1979.

På Brandval kirkegård står en bautasten på kirkegårdens østre side ved enden av nordre tverrgående vei. Stenen tar seg godt ut og er synlig nesten over hele kirkegården. Den er i lys granitt, og i solskinn utstråler den selv lys. Stenen er 3 meter høy.

Erik Svenke Solum 1906-1993

Bautaen er reist til minne om 12 norske soldater som falt under kampen ved Rustad i Vinger 17. april 1940, sammen med 2 sivile som omkom samtidig der. M. Vangerud, som var sjef for avdelingen som kjempet ved Rustad, har i en innberetning kalt hendelsen for "Slaget ved Roverud 17. april 1940".

På bautaens fremside står skrevet:

MINNE
OM DEM SOM FALT FOR FEDRELANDET
VED RUSTAD 17-4-1940
HER HVILER
HERMAN AARVÅG f. 1910
OG EN UKJENT SOLDAT
GRAVLAGT HER
MEN FLYTTET TIL HJEMSTEDET:
HANS SCHEI
HENRIK HANSEN
JON RYEN PETTERSEN
JOMAR NYBØ
LEIF HOLTET
ARNE BJØRNERUD
KNUT DELBÆK
TROND BJERKE
ASBJØRN GUSTAVSEN
ARTHUR OLSEN

På bautaens tverrside mot nord står skrevet:

SIVIL KASPER KRISTIANSEN f. 1858

På bautaens tverrside mot sør står skrevet:

SIVIL JOHANNES OLSEN f. 1862

På bautaens bakside står skrevet:

EN DÅD ER STOR OM DEN EI VANDT
NAR ÅND KUN I DENS INDRE BRANDT
DEN VÆRDIG VAR TIL SEIR.
WERGELAND

Det er en del spesielle forhold som er verd å merke seg ved bautaen på Brandval kirkegård.

Bautaen som er reist til minne om 12 soldater som falt under kampen ved Rustad i Vinger 17. april 1940, er trolig den første bauta i Norge over falne norske soldater under den siste krig. Bautaen sto nemlig ferdig og ble avduket alt 12. oktober 1940. Det var en søndag, og høytideligheten begynte med gudstjeneste i Brandval kirke ved sokneprest Thor Aaberg. Kirken, som var pyntet med høstens blomster og fargerike løvprakt, var fullsatt. Brandval Mannskor og en strykekvartett medvirket.

Ute på kirkegården samlet seg nærmere 1000 mennesker før avdukingen av bautastenen, som ble mottatt på bygdas vegne av sokneprest Aaberg. Han var formann i den komité som skulle sørge for at bautaen ble holdt i akt og ære i tiden som kom.

En av de falnes soldatkamerater, daværende fenrik Aage Børresen, la ned en krans ved bautaen som hilsen til kameratene og en appell om at deres offer ikke måtte være forgjeves. Formann i bautakomiteen var Arnt Børresen.

Noe annet bemerkelsesverdige ved bautaen er at den er en av de få minnestener i vårt land over "den ukjente soldat".

Etter som tiden har gått, er bautaen blitt en minnesten over alle norske som i samme ånd og sinn som de 12 soldater og 2 sivile satte livet inn for fedrelandet i siste krig. Hver 17. mai blir bautaen bekranset og en tale blir holdt og skolemusikken spiller, mens en andektig skare overværer høytideligheten.

Nye opplysninger etter reising av bautaen:

Ikke alle falne ved Rustad var registrert på det tidspunkt bautaen ble reist. Den 3. oktober 1984 ble det reist to minnesteiner på Rustad over de falne i dette slaget. Her er det med ytterligere tre soldater som falt ved Rustad. Det var følgelig 15 soldater og 2 sivile som falt.

I Per Erik Rastads bok "Fra skarpskytterregiment til heimevern 1814-1982" – side 292 er det oppført følgende falne soldater:
 Fenrik Hans Jacob Schei, Åsnes
 Trond Olav Bjerke, Rånåsfoss
 Arne Bjørnerud, Seterstøa
 Knut Amundsen Delbakk, Nord-Odal
 Asbjørn Gustavsen, Nes/Romerike
 Hans Petter Hansen, Oslo
 Leif Holtet, Skarnes
 Arthur Wil Olsen Julton, Sørurn
 Jomar Sigurd Nybø, Rånåsfoss
 Jan Helmer Ryen Pettersen, Nes/Romerike
 Hermann Kristiansen Aarvaag, Nord-Møre.

Alle disse er oppført på Brandval-bautaen. I tillegg hadde følgende soldater falt på Rustad:
 Gissur Kristjansson, Bergen
 Ole Hansen Solvang, Nord-Odal
 Knut H. Torkelsen, Sandefjord.
 Den oppførte ukjente soldat på Brandval-bautaen var Gustav Gundersen, Åsnes.

De drepte sivile var Kasper Kristiansen, 82 år, drept av geværkule og Johannes Olsen, 78 år, som brant inne. **Red.**

Minnebautaen på Brandval kirkegård.

Foto: Ole Johannes Østberg 2011.

Restaurering av Bautaen på Brandval kirkegård

Bautaen hadde etter hvert fått utvisket skrift. Ved Historielagets æresmedlem, Odd Nygårds, bortgang ble innsamlede midler gitt til oppussing av denne bautaen. Det er nå utført – og kr 16.000 gikk med til dette arbeidet.

Vi minnes Hjørdis Sørli

av Per Skogrand

Hjørdis Sørli
1927-2011

Hjørdis Sørli gikk bort 6. juni 2011. Hun ble nær 84 år gammel. Hjørdis slet opp gjennom livet med allergi, og var kanskje mest plaget med matallergi. De siste månedene var hun på Roverudhjemmet. Hjørdis var en dyrevenn og drev kennelen "Duncoll" hjemme på Fjeldstad.

Hun hadde stor interesse for historie og spesielt om malmtrafikken mellom Ramsøygruvene og Odals verk. Hun var oppvokst i "Verkensgrenda" ved Odals verk, men giftet seg med Arne Sørli og bodde hele sitt voksne liv i Fjeldsgrenda i Brandval, like i nærheten av Ramsøygruvene.

Hjørdis skrev en flott artikkel om malmtrafikken i Glåmdalsjul 1970. Denne er gjengitt i Brandvalitten nr. 3 2006. Hjørdis guidet flere grupper til gruveområdet. Hun var også meget interessert i historien fra andre verdenskrig.

Det er med stor ydmykhet og takknemlighet vi ser at innsamlede midler skal gå til Historielaget Vi lyser fred over Hjørdis Sørli's minne.

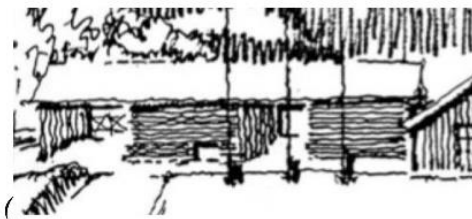
Tanker rundt låven på Brandval Bygdetun

av Johan Seglsten

Johan ble bedt om å lage en analyse av mulighetene med "Museumslåven" på Bygdetunet. Her tar vi inn et utdrag av rapporten – levert 5. november 2010. Red.

Formål og ambisjoner

Bygdetunet har sine grunnverdier i de bygninger og gjenstander som finnes på plassen. En låve er en sentral og naturlig del av et gårdstun – og bygdetun. Ikke bare som et visuelt blikkfang, men i størst mulig grad bør en låve gjenskape bruksmiljø – eller danne rammen for en presentasjon av bruksgjenstander på en gård. Utgangspunktet for disse tanker er et uttrykt ønske om å ruste opp låven, herunder "se på" gjenstandene som oppbevares der. Formålet med låvesatsingen må dels være å ta vare på disse verdiene på en god måte for framtiden slik at de ikke forringes eller går tapt.

"Museumslåven" – utsnitt av tegning av Jan R. Dahlin

Dernest bør det være en ambisjon om å skape merverdier av bygninger og gjenstander gjennom systematisering, registrering, supplering, preparering og tilrettelegging. Enten for utstilling for besøkende, eller for å få "orden i sysakene" – og tilhørende oversikt.

Noe kan skje gjennom rydding, støvtørking og vask – og en "dugnad" foran hver tuesday. Men for at dette skal bli en permanent investering for framtiden, bør det foretas et "løft" – gjennom en systematisk "ommøblering". I første omgang inviteres til å vedta en plan for hvordan låven skal disponeres, og hvordan gjenstander skal oppbevares.

Definisjon av oppgaven

Denne forstudie har til formål å belyse forhold som kan ha betydning for en slik plan, peke på ulike muligheter – og rammebetingelser. Videre skape bevissthet om oppgaver og utfordringer, og på noen områder vise hvilke alternative løsninger som finnes.

Johan Seglsten f. 1946

Situasjonsbeskrivelse

Utgangspunktet er å ta vare på låven slik den er – og ikke foreta ombygninger eller tilrettelegge for "bruksendring". Men like fullt vil det være behov for å vurdere inngrep.

Dagens begrensede dører/dørbredde reduserer mulighetene for plassering av tyngre vognmateriell. Tilsvarende er noen glugger lite egnet for å flytte gjenstander eller la besøkende passere. At låvebygningen mangler vinduer, er ikke like "kritisk", men også lysforholdene vil måtte vurderes opp mot de planløsninger man skal ta standpunkt til.

Utstilling i mørke gir jo ikke særlig utbytte for de besøkende!

Ressursmessige forutsetninger

Siden ingen konkrete føringer er gitt eller antydning som utgangspunkt for foranalysen, legges følgende ressursforutsetninger til grunn:

- Det foretas ikke ombygninger av låven som krever vesentlige materialkostnader.
- Tilpassinger for bedre tilgjengelighet kan forutsette noe arbeid, men lite utlegg.
- Ønskede/nødvendige reparasjoner av dører o.l. anses som vedlikeholdskostnad.
- Preparering og istandsetting av gjenstander anses som driftskostnad.
- Monteringskostnader (for utstilling) skulle ikke medføre store utlegg.
- Gjenstår da den siste, men viktigste ressursforutsetningen, nemlig arbeidsinnsats. Dette blir et eget suksesskriterium.

Aktivitetsambisjoner

Under punktet om formål/ambisjoner, er nevnt flere tiltak som kan gi merverdi. Disse er dels selvstendige forhold, dels henger de noe sammen, og kan konkretiseres slik:

*Teksle – redskap til
uthuling av trau o.l.*

a. Systematisering

Om ikke bygdetunet på alle områder kan sammenlignes med et museum, vil museenes systematisering være nyttig for vårt formål. Systematisering innebærer at “beslektede” gjenstander plasseres sammen – til temasamlinger som utstillingsmessig danner et miljø. Så langt det er praktisk mulig, bør store og små gjenstander plasseres i samme rom/utfylle hverandre. Merking er et godt hjelpemiddel i systematiseringen, men omtales i neste punkt.

b. Registrering

Registrering – og tilhørende merking, har flere formål, og det er bare å velge:

Ofte mottatt utenfra, og da er det nyttig å vite hvor gjenstanden har vært brukt.

Gjenstandsbeskrivelse, alder, bruksanvendelse – hvor merking blir “hjelpetekst”.

Ofte gave, og da taktisk/psykologisk nyttig og synliggjøre hvem som har donert. Kan inspirere andre til en god gjerning, og skape tilhørighet til tunet/samlingen.

Gir nyttig oversikt for de som skal administrere og holde oversikt, kombinert med tilgang på skjerm (en enkel database), gir det et godt planleggingsverktøy.

c. Supplering

For et museum eller tilsvarende arkiv-/gjenstandssamling, vil det stadig være en vurdering av når man har “nok”. Enten av plassmangel eller fordi man allerede har tilstrekkelige eksemplarer av de aktuelle gjenstandene. Et poeng kan jo være å si “ja” til nye ting – som er bedre, og erstatte/kaste gjenstander av dårligere kvalitet. Generelt er det bedre å si “ja” en gang for mye – og ombestemme seg senere – ved å kaste, enn å angre på at man ikke tok i mot!

Men supplering bør også være et “satsingsområde” – ved at man snur litt på det hele; tar utgangspunkt i hva et museum/bygdetun naturlig bør ha i sine samlinger, og ut fra dette lage en mankolist (“ønskeliste”) over gjenstander man bør etterspørre.

*Elektrisk varmeovn
fra AS ELEKTR.
VARMEAPPARATFABRIK,
LILLEHAMMER*

d. Preparering

I hovedsak vil samlingen bestå av brukte gjenstander, og ikke noe er bedre enn at gjenstandene er brukt. Men det ideelle er at de er i god stand, og faktisk slik at de skal kunne brukes, f eks til demonstrasjon – ikke bare til visuell framvising. Dette er “upløydd mark” for mange museumssamlinger – som tar imot gjenstander, men lar dem stå og støve ned – eller ruste opp! Ellers er jo “aktsom” oppbevaring like viktig som preparering – slik at ikke gjenstander forringes unødvendig. Ofte blir dette arbeidet forsømt – rett og slett fordi det konkrete ansvaret for jobben ikke er plassert.

e. Tilrettelegging

Dette punktet er jo avhengig av hva man vil med samlingen. Det enkleste er jo oppbevaring etter “arkivprinsippet” – nedpakket og lite tilgjengelig – for alle. Dernest kunne man tenke seg en stasjonær utstilling – som var fastmontert, tekstet med veiledende forklaring og visuelt tilgjengelig for besøkende.

Men jeg ser også for meg at man bør tilrettelegge slik at det vil være mulig å kjøre ut – og inn, vogner og bruksredskap som har sin naturlige anvendelse ute. Slik at man på en solrik tundag kan kjøre ut noen “doninger” – og kanskje vise hvordan ting ble brukt. For deretter å sette tingene tilbake på sin “rette plass”.

Grovskisse til planløsning

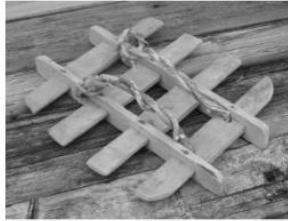
De viktigste praktiske forhold som naturlig påvirker planløsningen er adkomst og under-lag. Faglig ledetråd er å skape tematiske, helhetlige samlinger så langt det er mulig.

Ellers legger jeg til grunn at låven (heretter) ikke skal være tilfeldig lagringsplass for utemøbler/utstyr, og heller ikke være arena for loppesalg. Men det siste er ikke avskrevet.

Parallelt med at man vurderer hva de enkelte rommene (seksjonene) er egnet til, bør man ha blick på helheten. Noen seksjoner henger sammen, og noe kan man “koble” sammen ved litt inngrep, alternativt skille ved å stenge av åpninger

(dører/glugger). Forskjellen på et magasin (lagerplass) og et museum/utstillingsareal, er tilretteleggingen for besøkende. Den informative “røde tråd” som viser og beretter, og at de besøkende ikke går glipp av “godbiter” – eller det de forventer/leter etter.

En låve skal se ut som en låve – og skal ikke ligne et palass eller et lysthus. Men jeg vil foreslå at man “jobber litt” med adkomstområdet og inngangsdørene.

Truge - hjemmelaget

Registreringsmanual tilpasset bruksgjenstander

Formål

Registrering av gjenstander og samlinger har to primære formål.

1. Det ene er å kartlegge og skaffe en hensiktsmessig oversikt over gjenstander i samlingen.
Ikke bare noteringen om hva man har, men også tilstand, kvalitetstandard.
2. Dernest har slik registrering som formål å dokumentere for ettertiden. Både beskrive hva gjenstandene er og hva de har vært brukt til i en arbeids- eller livssituasjon.
3. Et tredje formål med registrering er å skaffe tilveie informasjon for merking og skilting hvis og når gjenstander blir utstilt for besøkende.

Om registreringsarbeidet kan virke tidkrevende og møysommelig, er dette å betrakte som en investering som gir god “avkastning”.

Metode

Det finnes nok elektroniske registreringsskjema og tilpasset database for denne type registrering. Men når jeg ikke tar utgangspunkt i dette/foreslår dette primært, er det av flere grunner.

- For det første koster det penger... mer enn det gir igjen.
- For det andre tror jeg det blir feil å gjøre seg avhengig av PC/skjerm for å ha nytte av basen.

- For det tredje er dette registrering som må skje på stedet” og da vil papir og penn være mer egnet enn å gå rundt med en PC.

Like fullt legges opp til at opplysningene overføres til PC ved første naturlige anledning, og slik at man kan nyttiggjøre seg programmenes mulighet til å sortere, gruppere, gjøre oppslag eller printe ut oversikter.

Format

Manuell registrering kunne ha vært foretatt i “innbundet” protokoll – altså alt høytidelig samlet mellom to permer – og sirlig oppbevart for ettertiden. Men et slikt opplegg har også sine “svakheter”. Jeg foreslår “løsbladssystem” i stedet. I prinsippet kartotek kort – som gjerne er A5-format og kartong.

Database

Dersom man overfører opplysningen til PC/elektronisk base, anbefaler jeg å la ringpermen være som en journal – hvor arkene oppbevares fortløpende slik de ble registrert. Og i ettertiden kan jo et skilleblad brukes for å angi hvilke år registreringen ble foretatt. Ideelt sett kunne man hatt et innholdsregister foran i ringpermen. Men en slik oversikt kan jo også enkelt printes ut fra basen – med referanse til journalen.

Jeg kommer ikke med anbefalinger om programvare for en database. Jeg har selv brukt Excel til egen bibliotekoversikt, og Excel gir alle muligheter for å administrere opplysningene.

Skjema

Basert på hva jeg ser for meg av nytteinformasjon – men også for å få bevissthet om hva som er relevant å observere ved mottakelsen av nye, men “gamle” gjenstander, har jeg laget forslag til et skjema.

I utgangspunktet skal hver gjenstand ha sitt skjema, og alt man beslutter seg for å ta vare på, bør registreres. Men flere ting som utgjør et hele, kan/bør registreres sammen. F eks vil to ski – som utgjør et par, naturlig høre hjemme på samme skjema. En verktøykasse med ymse smågjenstander, kan også registreres sammen, og da kan kanskje tilleggsfeltet benyttes til å ramse opp innholdet i kassa.

Med den fullstendige rapporten fulgte en oversikt over foreslått snekkerarbeid og forslag til registreringsmanual med skjema. Red.

Historielagets Tundag 4. juni 2011

av Halvor Noer

Det har lett for å være fint vær på Skineb første helga i juni. Det var ikke noe unntak i år. Skyfri himmel og 24 grader i skyggen. Det ble sol i meste laget for mange av de ca. 200 frammøtte på Tundagen!

Brandval sentralskole har nå den eneste skolemusikken i Kongsvinger. Det kunne vi også sole oss i, da de spilte fanfare til flaggheisingen og fremførte noen flotte korpsstykker etterpå. Og så festlige unge drillpiker som de hadde!

Halvor Noer f. 1938

Brandval skolemusikk med tre spreke drillpiker.
Foto: Ole Johannes Østberg

Mange benyttet anledningen til å spise lørdagsgrøten på Skineb som Brandval bygdekvinnelag sto for. De tar denne jobben hvert år og leverer overskuddet til Historielaget. Det er i sannhet en utmerket samarbeidspartner!

Salget av kaffe og vafler ga også et pent overskudd, selv om prisingen var meget beskjeden..

Mange fikk med seg stauder hjem til hagen sin, som de kjøpte av Tørmoen Sanitetsforening.

Senere var det underholdning fra scenen ved *The Brandies*. For en som har levd en stund hørtes det ut som 50-tallsrock. Det virkelig svingte av dem, så det var merkelig at det ikke var flere enn leder Terje og kona som lot seg inspirere til en dans i det grønne. Det var en imponerende forestilling av de unge musikerne fra Brandval.

Ellers var dagen lagt opp på det, etter hvert, tradisjonelle vis. Husflidslaget med sin salgsutstilling i Gammelstun. Slektsgranskere og "bibliotekarer" på plass i Nistun. Der ble det også vist gamle bilder som mange fant interesse i. Det var loddsalg og skinkevekttiping. Det var hele 176 gjettinger på skinkas vekt!

I *Galleri Grisen* var det utstillinger for tredje året på rad. Ivar Hansen hadde sin salgsutstilling av egne neverarbeider, og det var utstilling av Reidar Noers malerier og karikaturtegninger (Se egen artikkel).

The Brandies: Andreas Aarskog på keeboard, Eirik Aarskog på gitar, Anders Brandvold på trommer og Magnus Øiseth på bassgitar.

Foto: Ole Johannes Østberg

Mange ga uttrykk for at Tundagen på Skineb har blitt et hyggelig treffsted, der det dukker opp mange som en ikke så ofte snakker med. (Kanskje til og med naboen ? – tidene har jo endret seg i Brandval også). Flere utflyttede brandvalitter kom også innom. De fant flere gamle kjenninger enn de hadde regnet med. Kanskje vi ett år skal arrangere Tundagen som en UTFLYTTERDAG? Dessuten er det velkomment at dagen gir Historielaget et overskudd på ca. kr. 10.000 – selv uten inngangspenger.

Ivar Hansen hadde salgsutstilling av egne neverarbeider. Han vant både hesteskokastinga og stikkeastinga. Her mottar han en premie iført sin egenproduserte neverlue. Foto: Halvor Noer

Arnulf Vildmyren gjorde det skarpt i hesteskokasting. Han er utflytter som reiste til Oslo i 1952. F. v. Arnulf Vildmyren, "overdommer" Lars Lundhaug og Olaug Eriksen.

Foto: Ole Johannes Østberg

Konkurransene var de samme som tidligere. Det var til dels knivskarp konkurranse. Det var til og med nødvendig med en "ekstraomgang" for å få kåret en vinner.

Bygdekvinnene solgte rømmegrøt. F.v. Haldis Olsen, Solveig Hanestad, Berit Hokaasen og Toril Hansrud. Foto: Ole Johannes Østberg

Brandvalitten

-13-

Vi tar med de beste prestasjonene:

Hesteskokasting:

Voksne	Nr 1. Ivar Hansen	41 poeng
	Nr 2. Arnulf Vildmyren	40 poeng
	Nr 3. Sverre Ruud	39 poeng
	Leif Helgesen	39 poeng
Barn	Nr 1. Jørgen Brøderud	36 poeng
	Nr 2. Oscar Nordgren	31 poeng
	Nr 3. Gustav Skoglund	26 poeng

Stikkeasting

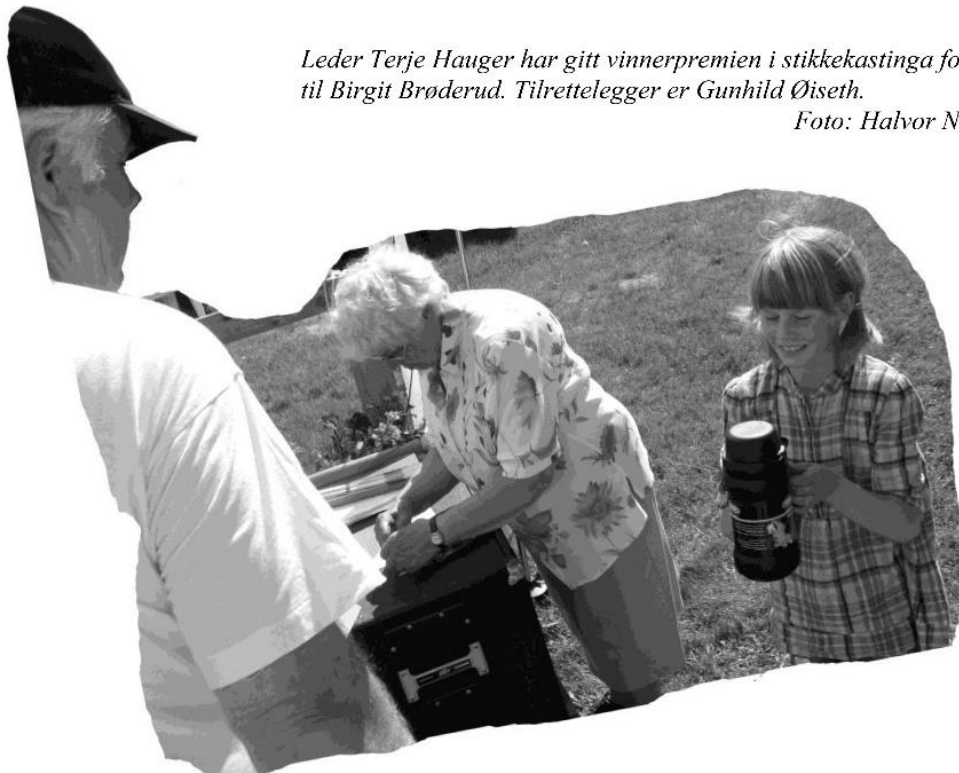
Voksne	Nr 1. etter omkast Ivar Hansen	7 poeng
	Nr 2. etter omkast Arnulf Vildmyren	7 poeng
	Nr 3. Hans Nordseth	13 poeng
Barn	Nr 1. Birgit Brøderud	6 poeng
	Nr 2. Heidi Brøderud	12 poeng
	Nr 3. Jørgen Brøderud	21 poeng

Pilkast

Voksne	Nr 1. Berit Skyrudsmoen	36 poeng
	Nr 2. Ivar Pellerud	34 poeng
	Tom Linde	34 poeng
Barn	Nr 1. Sondre Moe	37 poeng
	Nr 2. Jørgen Brøderud	27 poeng
	Birgit Brøderud	27 poeng

Skinkevekttipset:

Skinka veide	1,839 kg
Nr 1:	Signe Holtet tippet 1,838 kg
Nr 2:	Ester Sandbæk og Rolf Hauger tippet begge 1,830 kg

Leder Terje Hauger har gitt vinnerpremiene i stikkeastinga for barn til Birgit Brøderud. Tilrettelegger er Gunnhild Øiseth.

Foto: Halvor Noer

Brandval Husflidslags styre:

Leder: Eva Storlien.

Sekretær: Marika K. Rymoene.

Kasserer: Randi Vestli.

Styremedlemmer: Ysolina Rødengen og Gunn Britt Hagen.

Varamedlemmer: Anne Rensmoen og Åshild Nymoene.

Maleriutstillingen på Tundagen 4. juni 2011

av Per Skogrand

Grisehuset på Skineb har Jens Foseid, Lars Lundhaug og Ivar Hansen restaurert utvendig. Og Rein Johnsen har gjort en stor innsats og satt det i stand innvendig, slik at det har blitt et flott utstillingslokale.

Lokalet er lite, men har masse sjarm, Rein Johnsen hadde her en utstilling av arbeider til Sigurd Solli i 2009. I 2010 hadde Bjørn Sørli en utstilling i treskjæring. I disse årene og også i år hadde Ivar Hansen salgsutstilling av egne neverarbeider.

Det gamle grisehuset er nå blitt Galleri Grisen.
Tegning: Solvi Benterud

Årets utstilling omfattet malerier og karikaturtegninger av Reidar Noer

Her var det til tider trangt om plassen, for å se på de 27 maleriene som var utstilt. I tillegg var det 29 karikaturtegninger av idrettsprofiler i I.L. Brane på 30-tallet.

Reidar Noer var en produktiv kunstner, det er registrert et stort antall malerier pluss mange tegninger og skisser. I tillegg ble det gitt malerier som erkjentlighetsgaver rundt om i det ganske land. Reidar Noer solgte ingen av sine malerier, dette var for ham en hobby, selv om produksjonen av bilder var høy. Maleriene er samlet inn og registrert fra de mange forskjellige eierne

Det var mange som var innom for å ta utstillingen i øyesyn, noen ganger var det så trangt at de ventet på å få plass inne. Motivene på de utstilte maleriene var stort sett fra vårt distrikt. Det var motiver fra storgårder, skogsarbeidsliv og

Per Skogrand f. 1952

Rein Johnsen f. 1940. Rein er Galleri Grisens far. Han har gjort en stor jobb med å innrede grisehuset til et flott, lite galleri.

Malerens sønn, Stein, og barnebarn, Ole Martin. De hadde planlagt og arrangert utstillingen sammen med nevøen, Halvor

portretter, til motiv fra landskap og hus, som i dag er endret/borte. Dette er en god dokumentasjon for oss som er glad i historie.

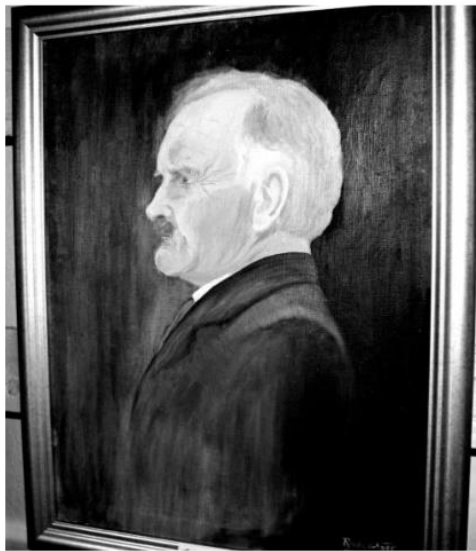
Bildene var så mange, og hang så tett, at en fikk en ny følelse når en så de fra flere vinkler. Jeg var imponert over kvaliteten og detaljrikdommen. Ett bilde som fascinerte meg var ”Dukken får nye klær”. Det var sikkert andre som så andre favoritter.

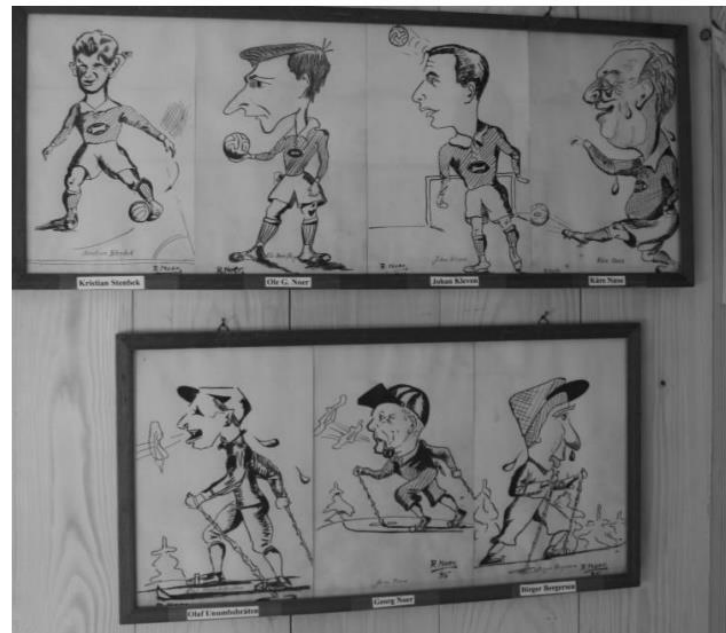
Her er et knippe fra utstillingen. Legg merke til bilde som viser spillflåte og fløting på Prestegårdstjernet. Gamle Brøderud skole i øvre venstre hjørnet. Helt til venstre malerens mor, Karen (1868-1942), sittende i lenestolen.

"Dukken får nye klær".
Ettårgave til niesen Karin (Noer) Hoff.

Her har Reidar portrettert sin far Gustav Noer (1863-1935)

7 av de 29 karikaturtegningene. Øverst fra venstre: Kristian Stenbek, Ole G. Noer, Johan Kleven, Kåre Næss. Under: Olaf Unumsbråten, Georg Noer, Birger Bergersen.

I fjøsgangen hang 29 karikaturtegninger av kjente idrettsfolk fra Roverudområdet. Jeg så folk trekke på smilebåndet og sønnen til en avbildet, nikket gjenkjennende da farens karikatur så på ham fra veggen. Disse karikaturtegningene er i Brane Idrettslag's eie, og vi får håpe vi kan få se dem igjen utstilt.

Vi håper på en utstilling under Tundagen hvert år. Så er det noen som vet om utstillingsobjekter, så gi beskjed til Historielaget, slik at denne tradisjonen kan bli ført videre.

Bilder fra utstillingen: Per Skogrand.

Amatørmaleren/tegneren Reidar Noer 1903-1977

av Stein Berger Noer

Sigurd Reidar Noer ble født på Vestre Berger i Brandval 10. desember 1903 som nummer 4 av 7 barn. Hans foreldre var Karen Gulborg f. Rustad og Gustav Noer.

Utdannelse

Han reiste som 15-åring til Kristiania for å få seg utdanning. Han tok middelskole-eksamen fra Frogner høiere almenkskole i 1921, gikk Statens Haandtsverk- og Industriskole 1921–24. Han avtjente værneplikten i Garden i 1924 og gikk på Oslo Tekniske Mellomskole 1924-27.

Reidar Noer

Yrke

Reidar Noer praktiserte som bygningsingeniør og byggeleder hos noen av de større entreprenørfirmaene etter krigen, bl.a. Ing. F. Selmer A/S og Thor Furuholmen A/S. Han var med på å bygge kraftverk, industribygg, skoler og boliger over hele Østlandet og tildels på Møre, Fornebu-hangarer, Frognerbadet og TV-huset på Marienlyst. Han var også en meget habil tømrer og hobbyarkitekt. Han bygget i egen og venners regi flere hus, hytter og tilbygg på basis av egne konstruksjoner og tegninger.

Stein Berger Noer f. 1941

Amatørkunstneren

Han hadde tegning og maling som hobby hele sitt liv. Det er nå blitt registrert over 150 malerier pluss en mengde tegninger, skisser og karikaturer hos slektninger, barn, barnebarn og gamle venner. I tillegg har minst et 50-tall personer rundt i landet mottatt et maleri eller tegning som gave. Bl. a laget han karikaturer av mange av sine logebrødre, til inntekt for veldedige formål, men han laget aldri malerier for salg.

Reidar var også skulptør, treskjærer og musiker. Han spilte både fiolin og trekkspill men mest piano, og var bl.a. derfor ofte det sosiale midtpunkt ved festlige anledninger i familien og ellers. Han praktiserte også som komponist.

I sin ungdom var han aktiv som idrettsutøver innen flere idretter, uten å nå de store høyder. I Kristiania var bryting en yndet syssel. Han var en meget kraftig kar. Fotball og friidrett var imidlertid de store interessene hele livet og Brane var klubben i hans hjerte.

Sterk binding til røttene

Reidar Noer bodde hele sitt voksne liv i villa Lille Reistad på Smestad i Oslo, som hans far kjøpte i 1921, for at barna skulle bo sammen mens de gikk på "skuurn i bin". Han flyttet imidlertid bare fysisk til Oslo. I sitt sinn levde han hele sitt liv i sitt elskede Solør.

I 1932 giftet han seg med Gudrun Børresen, hvis mor kom fra Bukaasen. De fikk to gutter: Knut Reidar f. 1937 og Stein Berger f. 1941.

Grendetur til Kolemo og Rudssetra 14. august

av Jan G. Hokaasen

Til tross for varsel om dårlig vær, møtte 40 deltakere fram på Kolemo. Frammøte var lagt til Roverud Øst utmarkslags flotte gamle ved Grønnflo.

Før start ved Gamma

En svært engasjert og dyktig Dagfinn Olsen ledet oss gjennom den ca. 4 km lange kulturstien. Dagfinn fortalte levende og fengende ut fra en solid viten om bakgrunnen for de 11 informasjonstavlene i "rundløypa". Hans greie og saklige orientering ble dessuten krydret med mange gode, humoristiske, lokale historier.

Dagfinn Olsen orienterer ved den nedlagte plassen, Søndre Lia.

Hva kulturstien på Kolemoen rommer, er behørig omtalt av Dagfinn i Brandvalitten nr. 2, 2011.

Jan G. Hokaasen f. 1942

Det ble ei lang rekke i Kulturstien. Arne Brodal forrest – foran Birger A. Holtet

Etter drøye to timers vandring på kulturstien gikk turen videre i bil til Rudssetra. Fra Langtjernvegen spaserte de fleste den siste biten opp mot setra.

*Anne-Lise Brøderud forteller om Rudsetra
Til høyre står Terje Sønsteby.
Fra v. Inger og Arne Brodal, Mette Brøderud, Dagfinn Olsen, Thor Stensbøl og Thorleif Fløiten.*

Vi ble ønsket velkommen av vertinne Anne-Lise (Brøderud) som velvillig hadde stilt setra til vår disposisjon. Hun kunne fortelle at gardene fra Brøderud hadde sine setervoller her: Jonsrud, Arstun (Årnestun), Søgarn, Kvernjordet, Stensbøl,

Olastun og Nordset. Flere av seterhusene står ennå, og viser oss hvordan ei setergrend kunne se ut. Seterbruket var tidligere en vesentlig del av gårdsdrifta, men utover på 1900-tallet opphørte den opprinnelige seterdrifta.

Det velholdte seterhuset til Årnestun, Brøderud

I sommerhalvåret dro tippoldemor til Anne-Lise opp til setra med buskapen. Vi skjønner at dette måtte ha vært et slit, for når kjeler og kar skulle rengjøres, var Lysensjøen vaskeplassen. En lang tur med ei tung bær.

Anne-Lises foreldre, Sigrid og Martin, var kanskje de siste som brukte setra. De var på setra med sauene sine fram til 1970-tallet.

Under krigen var det til tider ganske folksomt i setergrenda. Mange evakuerte dit da Rustadgardene ble satt i brann i aprildagene 1940. Ei flyktningerute passerte også setrene, og skogsarbeiderne som bodde der da, ble fortalt at flyktningene var ute på sauesanking. Ellers kunne Anne-Lise betro oss at det kunne gå livlig for seg under festligheter på setervollen under krigen.

Selve seterhuset var flyttet tre ganger inne på setertunet, senest i 1954, og framstår i dag svært velholdt og i orden.

I nærheten av setra kunne vi betrakt ei kjempegran. Uten å komme til enighet om volumet, ble det tippet på rund 8 – 10 kubikkmeter.

Anne-Lise Brøderud og Birger A. Holtet diskuterer størrelsen på kjempegranen.

“Plasser`n” var den siste som bodde fast i setergrenda, i ei lita seterbu tilhørende Stensbøl. Olaf Vildmyren Plassen bodde der i mange år, etter at han sluttet som sveiser hos Martin O. Brøderud.

Karl A. Brøderud (med ku) og Olaf M. Brøderud (med sauer) holdt til på setra i flere somre.

Utsikt fra Anne-Lises seterhus. Til v. ses seterbu til Thor Stensbøl. Til høyre ses seterbu der "Plasser`n" bodde. Dette bilde er utlånt av Anne-Lise. Øvrige bilder er tatt av Ole Johannes Østberg.

Anne-Lise kunne så by alle 40 deltakerne på kaffe og hjemmebakte kaker. Med god hjelp av Mette, Terje og Kjell var det pyntet med blomster og lys både ute og inne i et nyoppusset seterhus, og alle storkoste seg.

Det er godt å ha slike medlemmer i laget!

Etter nærmere to timers samling på setra var en opplevelsrik grendvandring over. Da kom også de første regndråpene!

Vi vil rette en stor takk til Dagfinn og Anne-Lise for en minnerik søndag!

GRASROTANDELEN

av Terje Hauger

Grasrotandelen er en ordning for de som spiller spill hos Norsk Tipping, bortsett fra Flax og Ekstra, til å støtte et lag eller forening med en andel på 5% av det du spiller for. Dette koster ikke noe ekstra, men tas fra den summen du spiller for. Det du trenger er Norsk Tippings Spillerkort. Hvis du ikke alt har det kan du få dette hos den kommisjonæren du bruker eller det kan bestilles på www.norsk-tipping.no Brandval Historielag er nå registrert i Grasrotandelen, og vi oppfordrer alle medlemmer å benytte ordningen og på den måten bidra til at Historielaget får noen ekstra inntekter. Det er selvsagt også muligheter til å endre mottager, men du kan bare støtte ett lag av gangen.

Du trenger Brandval Historielags organisasjonsnummer, og det er: **875 876 252**.

www.brandvalhistorielag.no

av Ole Johannes Østberg

Historielaget er nå i gang med egen hjemmeside. Sidene er på ingen måte ferdige, men det vil de heller aldri bli. Viktig at sidene er i stadig utvikling. Ønsker tilbakemelding på innhold og layout, slik at alle kan delta i det videre arbeidet med å utvikle sidene.

Innspill/innlegg til hjemmesida sendes Ole Johannes Østberg
e-post: olejeast@skyberg.no

Olsok på Skineb

Tradisjonen tro var det en uformell markering av Olsok på Tunet også i år. 23 hadde møtt fram med sine matkurver til en hyggelig prat. Magna Rudseter underholdt med trekkspill og sang av egne viser. Hun imponerte med sin sangglede i sin høye alder.

*Magna Rudseter f. 1920
beundret av Josef Hansen.*

Gamle ord og uttrykk

av Tor Aarstad

Tor Aarstad f. 1932

Bætasukker = raffinade

Fælu = ferdig

Gjôle = spenne fast f. eks. tømmerlasset med bendebjørn og kjetting

Bjønn = bendebjørn

Lækje = kjetting

Lækk = del av kjetting

Varlækk = kjettingskjøt

Huggalt = koselig

Hælj å søkn = helg og hverdag

Hælvsule = halvsåle

Hussuleissta = på strøpelesten

Kleie = klø

Leipe = når sevja går, så barken er lett å ta av

Reitegg = råttent egg

Stakal = ubehjelpelig eller klosset

Steipardømning = støpedugnad

Taunnhall = tannkjøtt

Valheindt = stiv i fingrene av f. eks. frost

Væra negt tell = være nødt til

Ordtak

Det er lyn og ikke tordenen som slår folk i hjel.

Je lurar på åssen ein starter ein brann, sa jinta, ho gikk skammnom med å få fyr i veakomfyren.

Smilet i øyet er det lyset i vinduet som forteller at hjertet er hjemme.

Det skal så være, sa kjerringa, nasan hennes rann. (Det gjør også min i skrivende stund.)

Det er morosamt å leva, fær da ser ein hæssen det går.

Et minus ved livet er dog at man ikke kan gjenta høydepunktene.

Man lever aldri så lenge at man har noe ugjort.

Riktige spørsmål har bare gale svar.

Tosker skammer seg ikke.

Å stemple andre som dumme er ikke særlig smart.

Meningen med livet er å bli gammel og ubrukelig.

Ryggeløse folk rygger alltid.

Den som slår først, spør aldri etterpå.

Akkurat som håret på en svenske, er et besynderlig uttrykk som ofte blir brukt. Etter hvert har jeg kommet under med at det egentlig skal være håret på en skallet svenske, uten at tilføyelsen gir noen forklaring på opprinnelsen, men den framstår som et underlig paradoks....

Kveldsåpent på Skineb

Første torsdag i måneden fra kl 18.00 til kl 20.00 +

- Torsdag 1. september: Tema: Bilderegistrering og hjemmesideinnhold ved Gunnar Nygård fra Nordre Odalen Kulturminnelag.
Verter: Tunstyret og Styret
- Torsdag 6. oktober: Tema: Minner fra Skineb v/Torstein O. Hervland
Verter: Tunstyret og Styret
- Torsdag 3. november: Tema: Presentasjon av Granli Historielag v/Finn Fjeldbu
Vert: Styret
- Torsdag 1. desember: Julegraut i Gammelstun.
Verter: Tunstyret og Husflidslaget

Slektsgranskingsgruppa har åpne møter på Skineb

andre tirsdag i måneden fra kl 18.00:
13. september, 11. oktober, 8. november, 13. desember

Bli kjent i arkivet på Nistun

3. onsdag i måneden kl 17.00:
21. september, 19. oktober og 16. november

Tirsdagsklubben møtes på Skineb

siste tirsdag i måneden kl 11.00:
30. august, 27. september, 25. oktober og 29. november

Vi har følgende bøker og skrifter til salgs (En julegave?) :

Brandvalboka – Finnskogen		Kr 550
Skogbrukets historie i Kongsvinger		Kr 290
Brandval Kirke 350 år		Kr 200
Gamle Roverud		Kr 330
Brandval og Vinger Bondelag 100 år		Kr 200
Norsenterets historie		Kr 200
Agnåa – Vestmarkas perle		Kr 200
Lovise og Nils Hagen med etterkommere		Kr 30
Brandvalitten	ny	Kr 30
	gammel	Kr 20
Kalendere	ny	Kr 70
	gammel	Kr 20
Kart:		
Tur- og kulturminnekart Eikeberget og Fjøserberget		Kr 50
Jakt- og turkart Kongsvinger Vestside		Kr 50

Kontakt: Ivar Paulsen tlf: 628 11 186. E-post: ivar-pau@online.no. Porto kommer i tillegg.